พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

People's Election Behavior Affection Leadership Change Local Politicals at Chumphae District Khonkaen

สัญญา ถี่ถ้วน[1]
สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา[2] **และ สุรพล พรมกุล**[3]
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น[1,2,3]
Sunya Thithuan[1]
Suthiphong Sawattha[2] **and Suraphon Promkun**[3]
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khonkaen Campus[1,2,3]
Corresponding Author, Email: Sunyathithuan7@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น และศึกษาพฤติกรรมพร้อมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกตั้งของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยการประยุกต์ตามหลักอคติ 4 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 21 รูป/คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพทั่วไปประชาชนให้ความสำคัญ สนใจ ติดตามสนับสนุน และให้ความร่วมมือโดยเป็นผู้สนับสนุนและประชาสัมพันธ์ข่าวสารการเลือกตั้ง

---

* ได้รับบทความ: 22 กุมภาพันธ์ 2566; แก้ไขบทความ: 25 กันยายน 2566; ตอบรับตีพิมพ์: 29 กันยายน 2566
Received: 22 February 2023; Revised: 25 September 2023; Accepted: 29 September 2023

2) พฤติกรรมการเลือกตั้ง ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน และจากรถประชาสัมพันธ์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านมูลเหตุจูงใจ ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาความเดือนร้อนของประชาชนและอยากจะพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตน ในส่วนประชาชนมีมูลเหตุจูงใจจากความต้องการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเลือกตั้งตัวแทนของตนเองเข้ามาบริหารเพื่อให้บ้านเมืองและท้องถิ่นของตน

3) การประยุกต์ใช้ตามหลักอคติ 4 กับพฤติกรรมการเลือกตั้ง ด้านฉันทาคติ ใช้สิทธิเพื่อสนับสนุนคนที่เราชื่นชมและมีความผูกพันสนิทสนมกัน ด้านโทสาคติ ใช้สิทธิเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงผู้บริหารเนื่องจากไม่ชอบคณะผู้บริหารชุดเดิม ด้านโมหาคติ ใช้สิทธิเพื่อคนที่เราชื่นชอบและมีความใกล้ชิดกัน ด้านภยาคติ ใช้สิทธิเพื่อรักษาสิทธิหน้าที่และกลัวที่จะไม่ได้รับการคุ้มครองในสวัสดิการ ทั้งนี้ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะให้ความรู้ความเข้าใจในหลักการทางนิติรัฐและนิติธรรมในการจะให้ประชาชนใช้วิจารณญาณในการเลือกตั้งตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

คำสำคัญ: พฤติกรรมการเลือกตั้ง; การเปลี่ยนแปลงผู้นำ; การเมืองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research is a qualitative research. The purpose of this study was to study the general state of people's electoral behavior affecting the change of local political leaders in Chum Phae District. Khon Kaen Province and to study the behavior and to study the suggestions about the election of the people that affect the change of local political leaders in Chum Phae District. Khon Kaen By applying the bias principle, 4 key informants, 21 figures or people, were selected using purposive sampling. The data collection tool was in-depth interviews. Data analysis using descriptive content analysis.

The results of the research revealed that 1) the general state of the people gave importance to, interested, followed, supported. and cooperate By supporting and publicizing election news. 2) Election behavior. information perception People receive information from local government agencies. public relations of the headman of the village and from public relations vehicles of candidates motive Candidates are determined to solve the problems of the people. and want to develop their local communities In the part of the people, there is a motivation from the desire to be part of the election of their own representatives to administer for their country and locality.

3) The application of the 4 prejudice principles to electoral behavior: Consensus: using the right to support people we admire and having close ties with; Rights for people we like and are close to The Office of the Election Commission or related agencies should provide knowledge and understanding of the principles of the rule of law and the rule of law in order for the people to exercise their judgment in accordance with Buddhist principles.

Keywords: Electoral Behavior; Leadership Changes; Local Politics

บทนำ

ตั้งแต่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เมื่อปีพุทธศักราช 2475 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้มีการคัดสรรหรือเลือกตัวแทนของพี่น้องประชาชนในการบริหารจัดการประเทศ รวมไปถึงการบริหารจัดการท้องถิ่นในหลาย ๆ รูปแบบ ซึ่งหลักการที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตยก็คือการเลือกตั้งเป็นการคัดสรรหาตัวแทนของตนเองในการเข้ามาบริหารกิจการบ้านเมือง ระบบการเลือกตั้งตั้งแต่ระดับชาติไปจนถึงระดับท้องถิ่นซึ่งท้องถิ่นขนาดเล็กเราเรียกว่าตำบล เป็นองค์กรปกครองที่มีขนาดเล็กที่สุดและมีความใกล้ชิดกับท้องถิ่นรวมไปถึงใกล้ชิดกับประชาชนมาก การเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นการจัดการเลือกตั้งที่ให้ประชาชนในระดับท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งเราเรียกว่านายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนได้เข้าไปใช้อำนาจในการตัดสินใจเลือกตามสิทธิขั้นพื้นฐานของตนเอง และประชาชนเป็นผู้กำหนดความต้องการของตนเองว่ามีความต้องการที่จะให้ใครเป็นผู้บริหารแทนตนในการจัดการท้องถิ่นนั้น ๆ จึงทำให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิ์เลือกตั้งเพื่อต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการบริหารจัดการท้องถิ่น

การเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นตั้งแต่ระดับเทศบาลตำบล เกิดการเปลี่ยนแปลงแต่ละที่เป็นอย่างมาก ผู้บริหารท้องถิ่นโดยส่วนใหญ่ที่ผู้ดำรงตำแหน่งมาก่อนหน้านี้ไม่สามารถที่จะเข้ามาเป็นผู้บริหารได้อีกต่อไป ด้วยปัจจัยหลายๆอย่างที่ประชาชนร่วมกันเข้าไปกำหนดทิศทางการทำงานของตนเอง ประชาชนได้ออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งโดยตัดสินใจจากแนวนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใหม่เป็นหลักแล้วให้การสนับสนุน รวมไปถึงอาจจะเป็นส่วนหนึ่งในความเบื่อหน่ายในการบริหารจัดการในครั้งอดีตที่ผ่านมาว่าไม่มีความชัดเจนหรือมีศักยภาพที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญมากไปกว่าเดิม จึงทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ออกมาใช้สิทธิ์สนับสนุนให้คนใหม่ผู้บริหารชุดใหม่รวมไปถึงแนวนโยบายใหม่ ๆ เข้ามาเป็นส่วนเติมเต็มให้กับท้องถิ่นของตนเพื่อให้เกิดการพัฒนามากยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น จะเห็นได้ว่าประชาชนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและการมีส่วนร่วมของการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะประชาชนจะคอยติดตามคอยตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารอยู่ตลอดเวลา และคอยเป็นตัวกำหนดทิศทางการบริหารด้วยการเข้าไปเป็นผู้มีส่วนในการเลือกตั้งผู้นำของตนเองเลือกผู้ที่จะเข้ามาบริหารท้องถิ่น ถ้าหากว่าผู้ที่เป็นผู้บริหารพัฒนาหรือต่อยอดความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ ประชาชนก็จะเล็งเห็นถึงความสำคัญและให้การสนับสนุนในโอกาสต่อไป แต่ถ้าผู้บริหารคนใดที่ไม่มีการพัฒนากับท้องถิ่นก็จะทำให้ประชาชนไม่ให้การสนับสนุนเช่นกัน ด้วยการประยุกต์ใช้ตามหลักอคติ 4 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยประยุกต์ตามหลักอคติ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่นอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 21 รูป/คน

ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาไว้ 3 ด้าน ดังนี้ 1) การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 2) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง 3) ด้านมูลเหตุจูงใจต่อการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 4) แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการเลือกตั้งตามหลักอคติ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่น อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลตามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ทั้งหมด 21 คน

1.1 เป็นเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 เพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

1.2 กลุ่มอายุ อายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 42.85 รองลงมา คือ อายุตั้งแต่ 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.57 และ ลำดับที่ 3 คือ อายุตั้งแต่ 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.28

1.3 กลุ่มระดับการศึกษา การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90 รองลงมาคือ การศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.04 และลำดับที่ 3 คือ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา หรือปวช./ปวส. ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28

1.4 กลุ่มอาชีพ ข้าราชการ/จนท.รัฐวิสาหกิจจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไปผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่น อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1. ด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง จะต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถและเป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรมซื่อสัตย์สุจริต เกี่ยวกับผู้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยการเลือกจากแนวนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นหลัก

2.2 ด้านการรับรู้ข้อมูล ประชาชนรับรู้ได้จากการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิ์ ไม่ว่าจะเป็นจากรัฐบาล และที่สำคัญการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับชุมชนท้องถิ่น

2.3 ด้านมูลเหตุจูงใจในการใช้สิทธิฯและการตัดสินใจลงคะแนนเสียง มูลเหตุจูงใจในการรับสมัครรับเลือกตั้ง ต้องการที่จะเข้ามาเป็นผู้บริหารและจัดการท้องถิ่นของตนเอง โดยในส่วนของความต้องการอยากเป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ มูลเหตุจูงใจการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง มีความต้องการที่จะให้สังคมหรือท้องถิ่นของตนเองมีความเปลี่ยนแปลงในเรื่องของโครงสร้างหรือการพัฒนาในรูปแบบที่เห็นได้อย่างชัดเจน

2.4 การประยุกต์ใช้หลักอคติ 4 ฉันทาคติ ออกไปใช้สิทธิ์เพื่อสนับสนุนคนที่เราชื่นชอบและมีความผูกพันสนิทสนมกัน โทสาคติ ออกไปใช้สิทธิ์เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร เนื่องจากไม่ชอบคณะผู้บริหารชุดเดิม โมหาคติ ออกไปใช้สิทธิ์เพื่อคนที่เราชื่นชอบและมีความใกล้ชิดกัน ภยาคติ ออกไปใช้สิทธิ์เพื่อรักษาสิทธิหน้าที่ และกลัวที่ไม่ได้รับการคุ้มครองในสวัสดิการ และได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน โดยประยุกต์ตามหลักอคติ 4 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะให้ความรู้ความเข้าใจในหลักการทางนิติรัฐและนิติธรรมในการจะให้ประชาชนใช้วิจารณญาณในการเลือกตั้งตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

อภิปรายผลการวิจัย

การทำวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าสนใจหลายประเด็นจึงได้นำเสนอประเด็นที่น่าสนใจเหล่านั้นมาเพื่อการอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่นอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนโดยส่วนใหญ่แล้วยังไม่เข้าใจในวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ประชาชนยังเข้าใจว่าการเลือกตั้งเป็นเพียงการสรรหาผู้บริหารให้กับท้องถิ่นของตนเองเท่านั้น โดยไม่ได้คำนึงถึงหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นประชาธิปไตยและหลักการการบริหารให้กับท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาศักยภาพไปในทิศทางใด พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนได้ออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งที่น่าสนใจประเด็นหนึ่งก็คือประชาชนตัดสินใจเลือกตัวแทนของตัวเองเนื่องจากว่าเป็นคนที่มีความสนิทสนม มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างตัวบุคคล ไม่ว่าจะเป็นมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สมัครสมาชิกสภาฯ และผู้สมัครในตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิต บุญบงการ และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2527) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทยผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย, พฤติกรรมการลงคะแนนเลือกตั้งเป็นพฤติกรรมทางการเมืองนั้น ในแง่มุมหนึ่งนับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย เก้าสำราญ (2529) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การเลือกตั้งปัตตานี ปี 2529 : ศึกษากรณีกระบวนการหาเสียงและระบบหัวคะแนน ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของประเทศไทยซึ่งผลการศึกษานั้นพบว่า มีความสอดคล้องกับความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้ในสังคมว่ามีการจ่ายเงินซื้อเสียงเป็นจำนวนมากในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

2. พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่นอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นครั้งที่ผ่านมา ประชาชนมีความตั้งใจต้องการจะเปลี่ยนแปลงผู้บริหารท้องถิ่นของตนเองเป็นเบื้องต้นแล้วเพราะการบริหารมาอย่างยาวนานของผู้บริหารชุดเดิม ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายและอยากจะเปลี่ยนแปลงอะไรใหม่ ๆ ความเบื่อหน่ายที่ประชาชนมี ความรู้สึกเกิดขึ้นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการเปลี่ยนแปลงอะไรใหม่ ๆ ไม่มีการพัฒนาให้สังคมท้องถิ่นของตนเองมีการพัฒนาเพิ่มไปมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2546) การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง ผลการวิจัยพบว่า การเลือกตั้งเป็นการกระทำตามประเพณี เช่น คนที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งบางคนไปใช้สิทธิเพราะความเคยชินการเห็นคนอื่นปฏิบัติตามเป็นต้นอย่างไรก็ตามการพิจารณาแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่จะศึกษาต่อไปนี้มุ่งที่จะพิจารณาในแง่ที่เป็นการกระทำในเชิงเหตุผล

และการกระทำในเชิงค่านิยมเป็นด้านหลักส่วนการพิจารณาในแง่ที่เป็นการกระทำตามอารมณ์และการกระทำตามประเพณี

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่นอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยประยุกต์ตามหลักอคติ 4 พบว่า มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้ง โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรที่จะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำท้องถิ่น คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ให้ความรู้และคอยแนะนำสร้างความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และมีการอบรมส่งเสริมให้ประชาชนได้มีแนวทางในการตัดสินใจของตนเองอย่างถูกต้อง และควรนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เข้ามาเป็นตัวคอยส่งเสริมและเป็นตัวชี้วัดให้ประชาชนทำตามและปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษม ฐิติสิทธา (2561 : 85-99) ได้ทาการวิจัยเรื่อง อคติ 4 : หลักการบริหารจัดการของผู้นำ พบว่า อคติ 4 เป็นหลักธรรมหลักคำสั่งสอน หัวข้อนี้สามารถนำมาประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสงบสุขและร่มเย็นแก่สังคมได้ตลอดกาล ถึงแม้กาลเวลาจะล่วงมากว่าสองพันปีแล้วก็ตาม ในปัจจุบันนี้ยังสามารถนำมาประพฤติปฏิบัติได้ดีไม่ล้าสมัย ธรรมที่ปรากฏในตำราฉันท์วรรณพฤติล้วนเป็นธรรมที่พุทธบริษัทยึดถือประพฤติปฏิบัติสืบมาจนบัดนี้ เรียกว่า “คิหิวินัย” หรือ “คิหิปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความมั่นใจและศรัทธาที่ประชาชนมีต่อองค์กรกระบวนการการเลือกตั้งผู้นำส่วนท้องถิ่น หลักธรรมคำสอนที่ปรากฏในฉันท์วรรณพฤติชนิดต่าง ๆ นี้ ได้รับการเผยแผ่โดยการรวบรวมจารึกไว้เพื่อเป็นแหล่งวิชาการให้ผู้คนได้ศึกษา และเป็นการปลูกฝังคุณธรรมให้เข้าถึงจิตใจของผู้ศึกษา และเป็นประโยชน์สำหรับเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ต้องดำรงตนอยู่ในสังคมและมีมิตรที่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1.1. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งตามหลักประชาธิปไตยควรให้ความรู้และนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการดำเนินการอบรมส่งเสริมให้ความรู้ ซึ่งหลักธรรมที่เกี่ยวข้องทางการเมืองการปกครองหรือหลักการการตัดสินใจมีหลายหลักธรรม เช่น หลักอคติ 4 ซึ่งจะเป็นการทำให้ประชาชนเข้าใจแล้วเป็นการปลูกจิตสำนึกติดต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำของตนเองในการบริหารจัดการท้องถิ่น

1.2. มีแผนการในการบริหารจัดการอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้นำท้องที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรืออาสาสมัครประจำหมู่บ้าน เพื่อให้ความรู้ต่อประชาชนในเขตปกครองตามหมู่บ้านต่าง ๆ

1.3. ควรนำผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ไปเผยแพร่สู่สาธารณชนในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจถึงหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งจะเป็นตัวช่วยในการให้ประชาชนได้คิดและไตร่ตรองตามหลักความเป็นประชาธิปไตยอย่างถูกต้องดีงาม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทำวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองส่วนท้องถิ่น อำเภอชุมแพ เพื่อให้ได้ทราบถึงพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน

2.2 ควรศึกษาการประยุกต์ใช้หลักธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักอคติ 4 ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของตน เช่น หลักพรหมวิหาร 4 หลักอิทธิบาท 4 รวมไปถึงสาราณียธรรม 6 เป็นต้น ซึ่งหลักธรรมต่าง ๆ จะเป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้าใจและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจในการตัดสินใจต่างๆ ซึ่งรวมไปถึงการตัดสินใจเลือกผู้นำและผู้บริหารในท้องถิ่นของตนเองอีกด้วย

3. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

3.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น ควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับการเลือกตั้งตั้งแต่ระดับท้องถิ่นขนาดเล็กไม่ว่าจะเป็น อบต.หรือเทศบาล ไปจนถึงการเลือกตั้งระดับชาติ

3.2 เสนอแนะว่าให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักธรรมหลักอคติ 4 เพื่อประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ตามที่ได้สรุปจากงานวิจัยนี้เข้าไปส่งเสริมหรือผลักดันสนับสนุนให้ประชาชนรับรู้ถึงกระบวนการการเลือกตั้งและการตัดสินใจที่ถูกต้อง

องค์ความรู้ใหม่

1. ได้รับรู้ถึงสภาพทั่วไปของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งท้องถิ่น โดยบางคนยังเข้าใจว่าประชาธิปไตยมีเพียงการใช้เสียงข้างมากในการได้มาซึ่งเลือกตัวแทน แต่ขาดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหรือการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้านอื่น ๆ ของหลักการประชาธิปไตย

2. ได้รับรู้ถึงพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยประชาชนมีความต้องการการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ประชาชนต้องการที่จะให้ท้องถิ่นของตนเองศักยภาพเพิ่มเติมมากขึ้น มีประสิทธิภาพในการทำงานให้กับประชาชนในด้านการบริการสาธารณะต่าง ๆ ประชาชนมีความเชื่อว่าถ้ามีการเปลี่ยนแปลงก็จะได้เห็นมุมมองใหม่ ๆ วิสัยทัศน์ใหม่ๆในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง

3. ได้รับทราบถึงการนำหลักธรรมมาปรับใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการนำเอาหลักธรรมเรื่องของอคติ 4 และได้หาวิธีการและแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยต้องส่งเสริมให้ประชาชนไม่เรียกรับเงิน หรือการขายเสียงของตนเอง เพราะการขายเสียงจะเป็นการที่ทำให้เราไม่กล้าตัดสินใจเลือกอย่างอิสระเสรีและนำไปสู่ความกลัวที่จะมีภัยต่อตนเอง

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

เกษม ฐิติสิทธา. (2561). อคติ 4 : หลักการบริหารจัดการของผู้นำ. *วารสาร มจร. พุทธโสธรปริทรรศน์, 1*(1), 85-99.

พิชัย เก้าสำราญ, สมเจตน์ นาคเสวี และ วรวิทย์ บารู. (2529). การเลือกตั้งปัตตานี ปี 2529 : ศึกษากรณีกระบวนการหาเสียงและระบบหัวคะแนน. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2546). การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพฯ: โฟร์เพซ.

สุจิต บุญบงการ และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2527). พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาฯ.